

Oblikovanje programske potpore

Ak. god. 2018./2019.

Moj Kvart

Dokumentacija, Rev. 1

Grupa: *Javoljupci*

Voditelj: *Mate Gašparini*

Datum predaje: *28. studenoga 2018.*

Nastavnik: *Nikolina Frid*

Sadržaj

1. Dnevnik promjena dokumentacije	3
2. Opis projektnog zadatka	5
3. Pojmovnik	7
4. Funkcionalni zahtjevi	8
Dijagrami obrazaca uporabe	14
Sekvencijski dijagrami	17
5. Ostali zahtjevi	24
6. Arhitektura i dizajn sustava	25
6.1. Svrha, opći prioriteti i skica sustava	25
6.2. Dijagram razreda s opisom	29
6.3. Dijagram objekata	31
6.4. Ostali UML dijagrami	32
7. Implementacija i korisničko sučelje	33
7.1. Dijagram razmještaja	33
7.2. Korištene tehnologije i alati	34
7.3. Isječak programskog koda vezan za temeljnu funkcionalnost sustava	35
7.4. Ispitivanje programskog rješenja	36
7.5. Upute za instalaciju	37
7.6. Korisničke upute	38
8. Zaključak i budući rad	39
9. Popis literature	40
Dodatak A: Indeks (slika, dijagrama, tablica, ispisa kôda)	41
Dodatak B: Dnevnik sastajanja	42
Dodatak C: Prikaz aktivnosti grupe	43
Dodatak D: Plan rada / Pregled rada i stanje ostvarenja	45

1. Dnevnik promjena dokumentacije

Rev.	Opis promjene/dodatka	Autor(i)	Datum
0.1	Popisani dionici, razrađeni aktori i njihovi funkcionalni zahtjevi te napravljeno prvih sedam use-caseova.	Assouline, Dukić	22.10.2018.
0.2	Napisan opis projektnog zadatka.	Dodigović	22.10.2018.
0.21	Dodani use-caseovi od osmog do dvadesetog.	Dukić, Assouline	23.10.2018.
0.22	Poboljšani obrasci uporabe.	Dukić, Assouline	23.10.2018.
0.23	Sistematizirani obrasci uporabe.	Dukić	26.10.2018.
0.3	Dodani dijagrami obrazaca uporabe.	Kršić, Kurtović	27.10.2018.
0.31	Dodani sekvencijski dijagrami.	Kršić, Kurtović	27.10.2018.
0.32	Obrisane funkcionalnosti vezane uz sustav poruka kod obrazaca uporabe.	Dukić	28.10.2018.
0.33	Izmijenjeni dijagrami obrazaca uporabe i dodan sekvencijski dijagram.	Kršić	3.11.2018.
0.34	Dodani dionici, poboljšane definicije funkcionalnih zahtjeva.	Assouline, Dukić	3.11.2018.
0.35	Kombiniranje sekvencijskih dijagramima.	Kurtović	5.11.2018.
0.4	Dodani ostali zahtjevi.	Gašparini	5.11.2018.
0.5	Dodana skica arhitekture sustava.	Dodigović	5.11.2018.
0.6	Dodana skica baze podataka.	Gašparini	15.11.2018.
0.61	Dodan opis baze podataka.	Kurtović	22.11.2018.
0.7	Dodan dijagram razreda.	Dodigović	23.11.2018.
0.71	Dodan dijagram objekata.	Kršić	24.11.2018.
0.8	Sitne izmjene baze podataka i oblikovanja.	Gašparini	24.11.2018.
0.81	Izmjena dijagrama razreda.	Gašparini	26.11.2018.
0.9	Dodani pojmovi u pojmovnik.	Dukić	27.11.2018.

0.91	Dodan indeks.	Assouline	27.11.2018.
0.92	Sitne pravopisne izmjene.	Assouline	27.11.2018.
0.93	Izmjena dijagrama objekata.	Kršić	27.11.2018.
0.94	Dodan opis sekvencijskih dijagrama.	Kršić	27.11.2018.
1.0	Konačna verzija prve revizije.	Gašparini	28.11.2018.

2. Opis projektnog zadatka

Cilj ovog projekta je izrada web aplikacije koja će stanovnicima unutar odabrane gradske četvrti omogućiti bolju komunikaciju, lakšu razmjenu informacija te učinkovitiju organizaciju događaja.

Iako ljudi na dnevnoj razini prolaze pokraj svojih susjeda često ih niti ne upoznaju te time propuštaju priliku za moguću suradnju, druženje ili razmjenu korisnih informacija. Osim društvenog kontakta, stanovnike četvrti vežu stvari koje se tiču svakog pojedinačno. Samo neki od primjera su izvješće sa sjednice Vijeća četvrti, uređenje kvartovske okoline, mogući problemi oko zbrinjavanje otpada ili slično. Također, web aplikacija je prikladno mjesto za početak ostvarivanja odnosa na prethodno opisanim razinama zato što se ljudi zainteresirani za ostvarivanje komunikacije ujedinjuju na jednom mjestu i time si daju mogućnost za daljnji napredak u odnosima u stvarnom životu.

Stanovnik četvrti pri otvaranju računa upisuje osnovne informacije na temelju kojih se stvara njegov korisnički račun. Informacije potrebne za registraciju su:

- Ime
- Prezime
- Lozinka
- Adresa stanovanja
- Adresa e-pošte

Na temelju tih informacija aplikacija prema adresi stanovanja automatski određuje kojoj četvrti korisnik pripada i dodjeljuje mu se uloga stanovnika četvrti. Ostali korisnici kojima je dodijeljena viša uloga se pri otvaranju računa ne registriraju nego za njih račune stvaraju postojeći administratori sustava. Registracija je za sve korisnike, neovisno o ulozi, besplatna.

Da bi aplikacija zadovoljila sve funkcionalne zahtjeve koje četvrt zahtjeva, ona je sastavljena od tri osnovne cjeline. Prva cjelina je forum čija je svrha održavanje rasprava koje su tematski vezane uz aktualna događanja i sam život stanovnika u četvrti, sljedeća cjelina su događanja koja najavljuju buduće događaje u četvrti te posljednja, vijeće četvrti gdje se u kratkim natuknicama objavljuje sadržaj sjednica Vijeća gradske četvrti uz najavu novih tema.

Aplikacija razlikuje četiri vrste korisnika:

- Stanovnik četvrti
- Vijećnik

- Moderator četvrti
- Administrator aplikacije

Stanovniku četvrti je omogućeno vođenje rasprava unutar foruma i predlaganje najave događaja u četvrti. Pri definiranju prijedloga potrebno je definirati naziv, mjesto, vrijeme trajanja te kratak opis događaja.

Vijećnik uz mogućnosti redovnog stanovnika ima ovlasti pisanja objava u cjelini "Vijeće četvrti" gdje piše kratko izvješće sa zadnje sjednice.

Moderatori četvrti također imaju mogućnosti redovnih stanovnika, ali uz to pregledavaju najavljene događaje nakon čega ih odbijaju ili potvrđuju. Događaji se odbijaju ako sadrže vrijeđanje ili diskriminaciju na bilo kojoj razini. Potvrđene događaje objavljuju u rubrici "Događaji". Na raspolaganju im je i uređivanje najava zbog mogućih jezičnih pogrešaka. Osim toga, unutar foruma im je omogućeno brisanje objava neprikladnog sadržaja.

Administratori se ne smatraju stanovnicama niti jedne četvrti. Njihov je zadatak tehničke naravi te su oni zaduženi za upravljanje korisničkim računima, definiranje četvrti i njihovih granica.

Skup korisnika koji bi mogli biti zainteresirani za razvijeni sustav su stanovnici četvrti koji bi željeli uvesti neke promjene u svoju četvrt jer im se na ovaj način pruža lakši i učinkovitiji način diskusije, oni koji bi jednostavno htjeli poboljšati društvene odnose na razini kvarta i na kraju, oni koje zanima brži i lakši protok informacija vezanih uz život u kvartu.

3. Pojmovnik

BCrypt – BCrypt je funkcija za sažimanje lozinke koju su 1999. dizajnirali Niels Provos i David Mazières. Zasnovana je na Blowfish algoritmu. Funkcija se izvršava tako što se sažimanje izvršava više puta unutar petlje.

HTTPS – Internetski protokol nastao kombinacijom protokola HTTP i protokola SSL/TLS. HTTPS omogućava kriptiranu komunikaciju i sigurnu identifikaciju web poslužitelja mreže. HTTPS veze se nerijetko koriste za novčane transakcije na World Wide Webu i ostale povjerljive transakcije u korporativnim informacijskim sustavima.

4. Funkcionalni zahtjevi

Dionici:

- Stanovnik četvrti
- Vijećnik
- Razvojni programer
- Naručitelj proizvoda (FER)

Aktori i njihovi funkcionalni zahtjevi:

Aktori mogu biti inicijatori i sudionici. Inicijatori su stanovnici četvrti, vijećnici, moderatori četvrti i administratori aplikacije. Sudionik je baza podataka.

- **Stanovnik četvrti**
 - Može se registrirati
 - Može diskutirati o temama na forumu
 - Može predlagati najave budućih događanja u susjedstvu
- **Vijećnik**
 - Ima sve ovlasti kao i stanovnik četvrti (osim registracije)
 - Ima ovlast pisanja objava u cjelini „Vijeće četvrti“
- **Moderator četvrti**
 - Ima sve ovlasti kao i stanovnik četvrti (osim registracije)
 - Može pregledavati najave događanja koje su predložili stanovnici četvrti i objaviti ih u cjelini „Događanja“
 - Može uređivati prijedloge stanovnika četvrti u cjelini „Događanja“
 - Može odbaciti prijedloge neprikladnog sadržaja iz cjeline „Događanja“
 - Može ukloniti objave neprikladnog sadržaja s foruma
- **Administrator aplikacije**
 - Otvara račune za vijećnike, moderatore i druge administratore
 - Upravlja korisničkim računima
 - Definira četvrti i područja koja one obuhvaćaju
- **Baza podataka**
 - Pohranjuje podatke o svim korisnicima
 - Pohranjuje podatke o četvrtima i ulicama od kojih se one sastoje
 - Pohranjuje objave s foruma
 - Pohranjuje objave vijećnika gradske četvrti iz cjeline „Vijeće četvrti“
 - Pohranjuje najave iz cjeline „Događanja“

UC1	Registracija
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti
Rezultat	Stvaranje novog korisničkog računa za stanovnika četvrti
Ostali sudionici	Baza podataka
Željeni scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korisnik upisuje svoje ime, prezime, željeno korisničko ime, lozinku i adresu stanovanja (ulica u kojoj stanuje) 2. Koristeći unesene podatke, sustav stvara novi korisnički račun 3. Podaci o novostvorenom korisniku dodaju se u bazu podataka
Mogući scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Za unesenu e-mail adresu već postoji korisnički račun 2. Sustav odbacuje pokušaj registracije i javlja grešku korisniku
UC2	Otvaranje povlaštenih korisničkih računa
Glavni sudionik	Administrator
Rezultat	Administrator stvara korisnički račun za vijećnika, moderatora ili drugog administratora; ovaj postupak ima isti rezultat kao i registracija kod stanovnika četvrti
Ostali sudionici	Vijećnik, moderator, baza podataka
Preduvjeti	1. Administrator je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administrator popunjava obrazac za dodavanje novog korisničkog računa 2. Pritiskom na gumb „Stvori korisnika” novi korisnik se stvara u bazi podataka s ulogom koju mu je dodijelio administrator
Mogući scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Za unesenu e-mail adresu već postoji korisnički račun 2. Sustav odbacuje pokušaj stvaranja novog računa i javlja grešku administratoru
UC3	Prijava
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator, administrator
Rezultat	Prijava u sustav čime se omogućuje korisniku rad u aplikaciji
Ostali sudionici	Baza podataka
Željeni scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korisnik upisuje svoje korisničko ime i lozinku 2. Sustav prepoznaje važeću prijavu i daje korisniku odgovarajuće ovlasti
Mogući scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korisnik je upisao nepostojeće korisničko ime ili neispravnu lozinku 2. Sustav odbacuje pokušaj prijave 3. Sustav o tome obavještava korisnika
UC4	Odjava
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator, administrator
Rezultat	Korisnik se odjavljuje iz sustava i vraća na početnu stranicu foruma
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korisnik pritišće gumb „Odjavi se” 2. Sustav završava korisničku sjednicu
UC5	Objavljivanje na forumu
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Stvaranje nove objave
Ostali sudionici	Baza podataka

Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik upisuje tekst objave i potvrđuje unos 2. Sustav prihvaća objavu i prikazuje ju u odabranoj temi na forumu
UC6	Brisanje vlastite objave s foruma
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Objava je obrisana iz baze podataka
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik potvrđuje svoj odabir 2. Sustav briše objavu iz baze podataka
UC7	Uređivanje vlastitih objava s foruma
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Promjena sadržaja objave i pohranjivanje novog sadržaja u bazu podataka
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik upisuje novi sadržaj i potvrđuje ga 2. U bazi podataka se izmjenjuje sadržaj originalne objave 3. Sustav prikazuje novu verziju ostalim korisnicima
UC8	Pregled objava na forumu
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Objave se prikazuju korisniku
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik pritišće gumb „Forum“ 2. Korisnik bira temu koju želi pregledati 3. Objave u određenoj temi se prikazuju korisniku klikom na ime teme
UC9	Stvaranje teme na forumu
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Tema je otvorena na forumu i moguće je pisati objave u njoj
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen
Željeni scenarij	1. Korisnik pritišće gumb „Forum“ 2. Korisnik stvara novu temu pritiskom na gumb „Stvori temu“ i unosi ime nove teme
UC10	Brisanje teme s foruma
Glavni sudionik	Moderator
Rezultat	Tema je obrisana iz baze podataka zajedno sa svim objavama koje su bile u njoj
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Moderator je prijavljen
Željeni scenarij	1. Moderator pritišće gumb „Forum“ 2. Moderator odabire temu i pritišće gumb „Obriši temu“

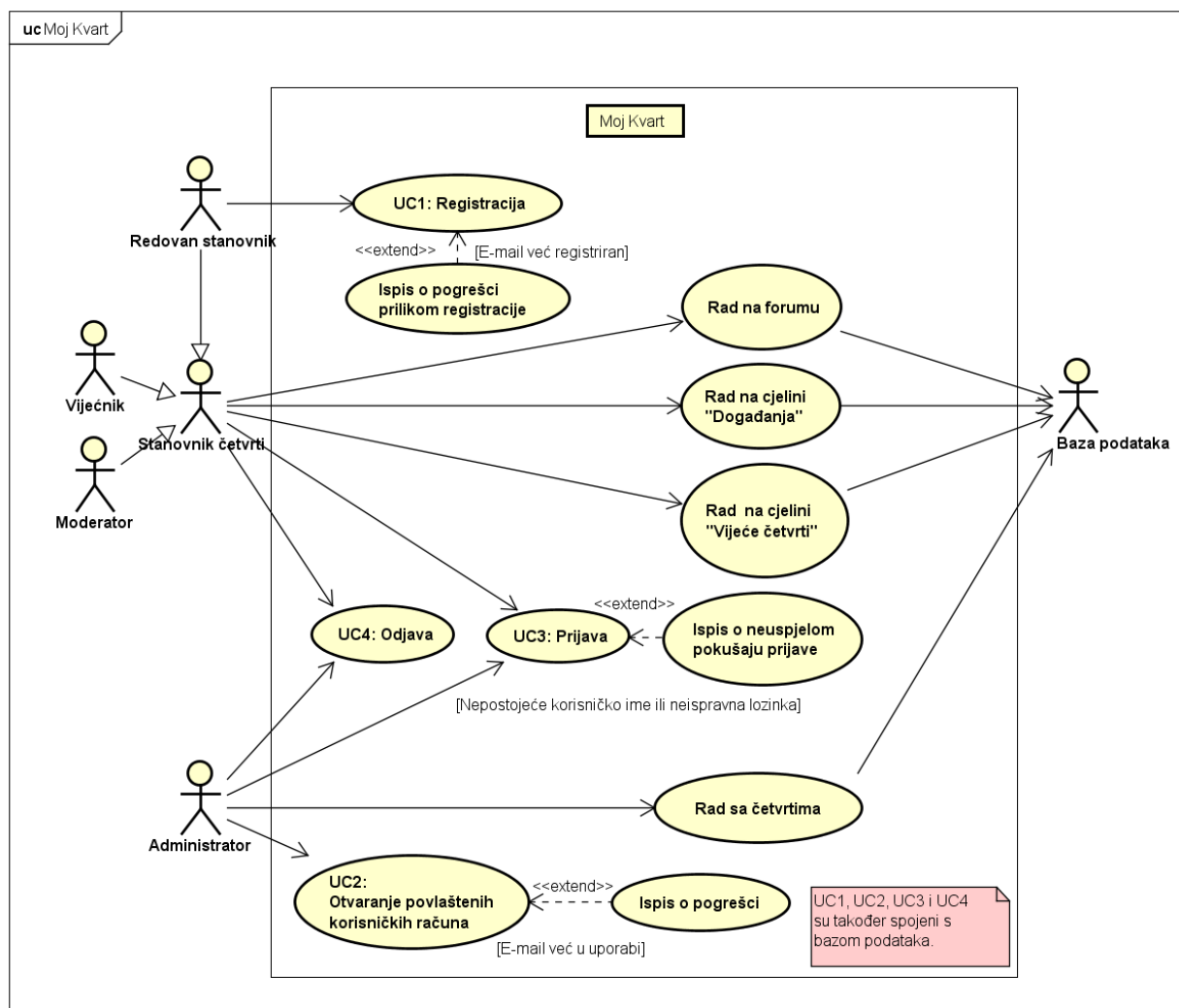
	3. Tema se uklanja iz baze podataka i iz cjeline „Forum”
UC11	Uklanjanje objava s foruma
Glavni sudionik	Moderator
Rezultat	Objava je obrisana iz baze podataka
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Moderator je prijavljen
Željeni scenarij	1. Moderator pritišće gumb „Obriši” 2. Objava se uklanja iz baze podataka
UC12	Prijedlog najave događaja
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Najava događaja poslana je na razmatranje moderatoru koji je zadužen za dotičnu četvrt
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik potvrđuje unos 2. Prijedlog se pohranjuje u bazu podataka 3. Uneseni prijedlog se prikazuje moderatoru
UC13	Objavljivanje u cjelini „Događanja”
Glavni sudionik	Moderator
Rezultat	Moderator dobiva prijedlog objave od stanovnika četvrti i odlučuje hoće li ga odobriti ili odbaciti
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Moderator je prijavljen
Mogući scenarij	a) 1. Moderator objavljuje najavu pritiskom na gumb „Objavi” 2. Odobrena najava se pohranjuje u bazu podataka 3. Odobrena najava postaje javna i vidljiva svim korisnicima aplikacije b) 1. Moderator pregledava prijedlog pritiskom na gumb „Uredi” 2. Moderator unosi potrebne izmjene 3. Moderator pohranjuje prijedlog u bazu podataka pritiskom na gumb „Pohrani prijedlog” ili ga objavljuje odmah nakon uređivanja pritiskom na gumb „Objavi” c) 1. Moderator pritišće gumb „Obriši” 2. Prijedlog se uklanja iz baze podataka
UC14	Pregled odobrenih objava iz cjeline „Događanja”
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Odobrene objave se prikazuju korisniku
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik pritišće gumb „Događanja” 2. Objave se dohvaćaju iz baze podataka i prikazuju korisniku
UC15	Objavljivanje u cjelini „Vijeće četvrti”

Glavni sudionik	Vijećnik
Rezultat	Objave (kratka izvješća i najave budućih tema) koje pišu vijećnici se stvaraju i moguće ih je pregledavati
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Vijećnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Vijećnik upisuje tekst objave i potvrđuje unos 2. Sustav prihvaća objavu i prikazuje ju u cjelini „Vijeće četvrti“
UC16	Pregled objava vijećnika iz cjeline „Vijeće četvrti“
Glavni sudionik	Stanovnik četvrti, vijećnik, moderator
Rezultat	Kratka izvješća koja pišu vijećnici se prikazuju korisniku
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Korisnik je prijavljen u sustav
Željeni scenarij	1. Korisnik pritišće gumb „Vijeće četvrti“ 2. Objave iz cjeline „Vijeće četvrti“ se dohvaćaju iz baze podataka i prikazuju korisniku
UC17	Dodavanje četvrti
Glavni sudionik	Administrator
Rezultat	Nova četvrt je definirana ovom akcijom
Ostali sudionici	Moderator, baza podataka
Preduvjeti	1. Administrator je prijavljen
Željeni scenarij	1. Administrator definira novu četvrt i unosi ulice koje se nalaze u novodefiniranoj četvrti 2. Administrator odabire moderatora za četvrt 3. Podaci se pohranjuju u bazu podataka
Mogući scenarij	1. Četvrt koja se dodaje postoji u bazi podataka 2. Sustav odbacuje zahtjev za stvaranje nove četvrti
UC18	Uređivanje četvrti
Glavni sudionik	Administrator
Rezultat	Administrator dodaje neku novu ulicu u sastavni dio određene četvrti
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Administrator je prijavljen
Željeni scenarij	1. Administrator nalazi četvrt koju treba urediti preko tražilice koristeći ime četvrti 2. Administrator pritiskom na gumb „Dodaj ulicu“ dobiva pristup tekstualnom polju za upis ulice 3. Pri unosu imena ulice i pritiskom na gumb „Ok“ ulica se dodaje u sastav četvrti, a time i u bazu podataka
UC19	Brisanje četvrti
Glavni sudionik	Administrator
Rezultat	Četvrt je obrisana iz baze podataka
Ostali sudionici	Baza podataka
Preduvjeti	1. Administrator je prijavljen 2. Četvrt postoji u bazi podataka
Željeni scenarij	1. Administrator nalazi četvrt koju treba obrisati preko tražilice koristeći ime četvrti

2. Administrator pritiskom na gumb „Obriši četvrt” nepovratno briše četvrt iz baze podataka

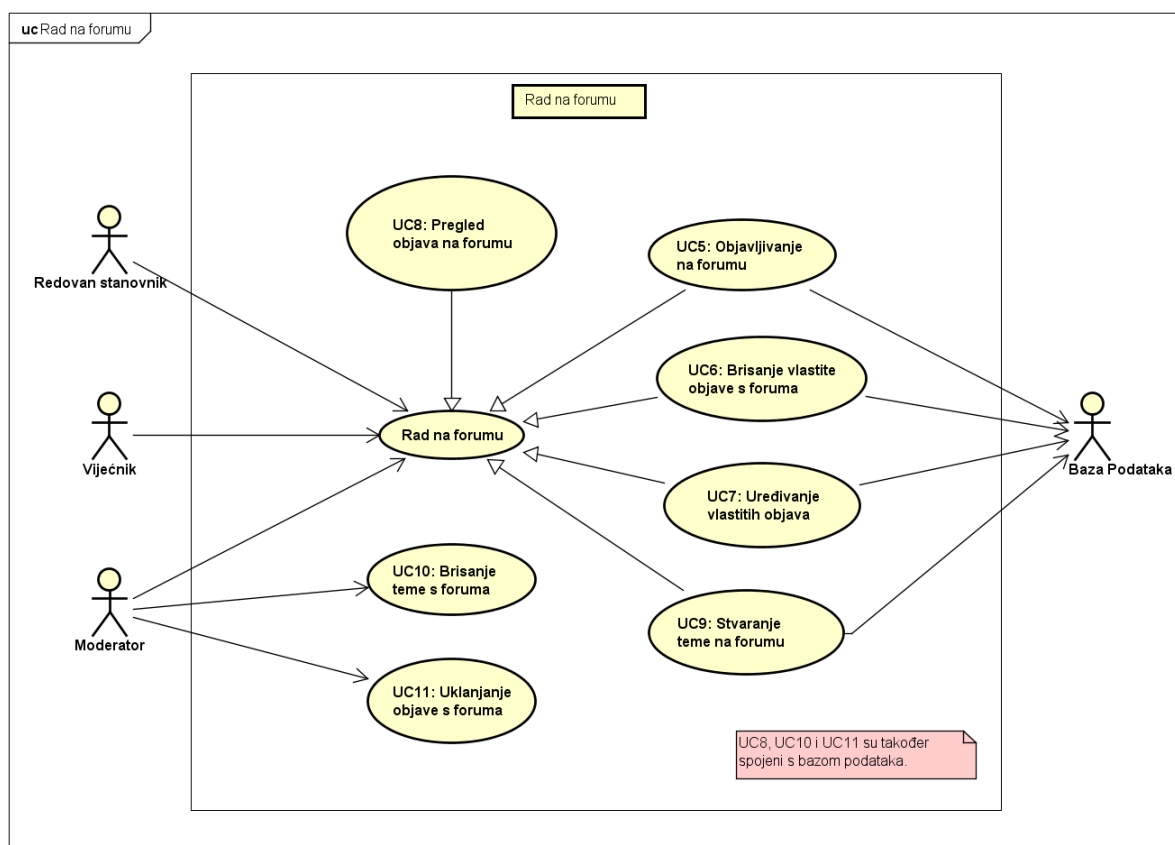
Dijagrami obrazaca uporabe

Vršni dijagram obrazaca uporabe:

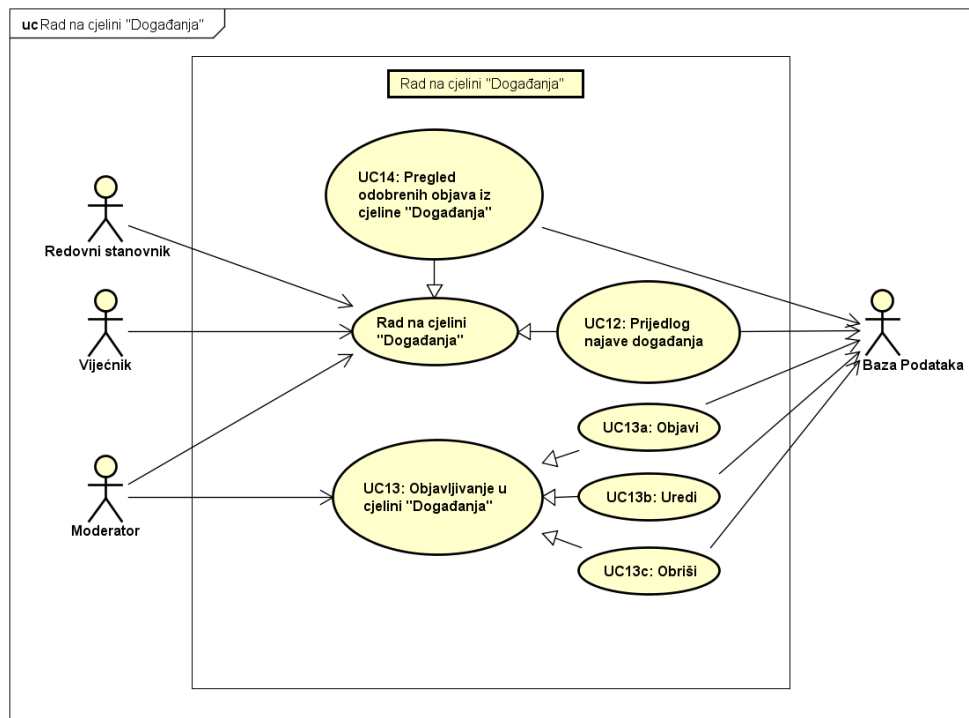
Slika 1: Vršni dijagram obrazaca uporabe

Rad na forumu:

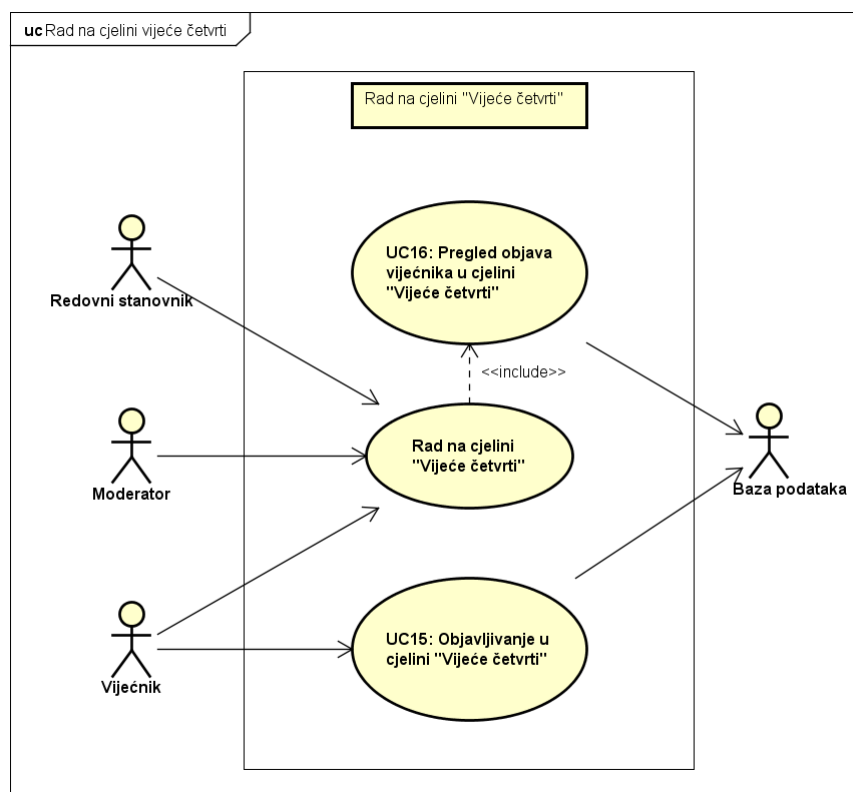
Slika 2: Dijagram obrazaca uporabe - Rad na forumu

Cjelina "Događanja":

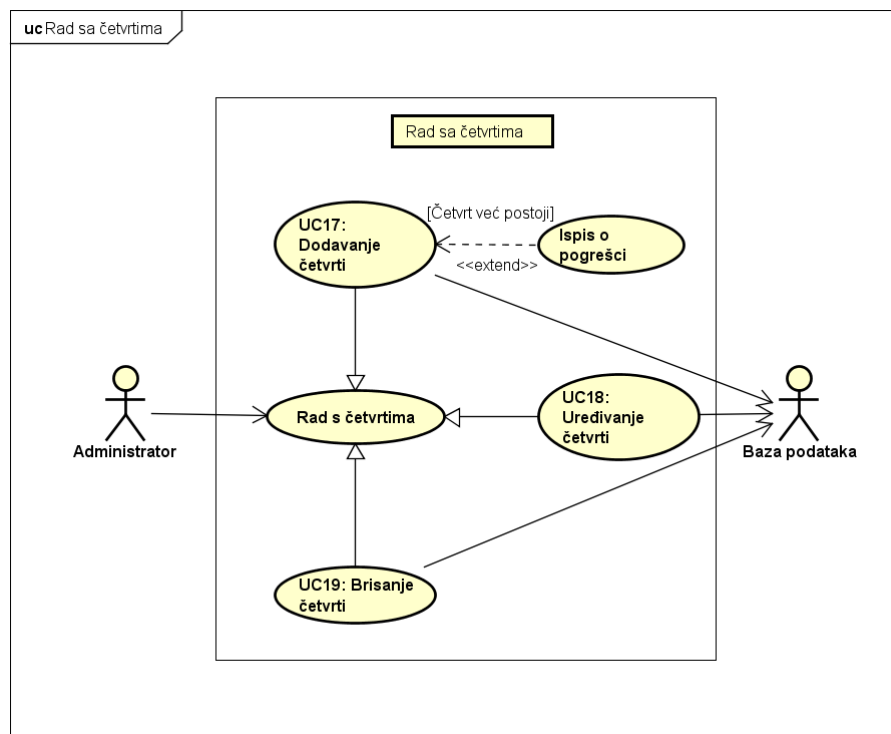
Slika 3: Dijagram obrazaca uporabe - cjelina "Događanja"

Cjelina "Vijeće četvrti":

Slika 4: Dijagram obrazaca uporabe - cjelina "Vijeće četvrti"

Rad sa četvrtima:

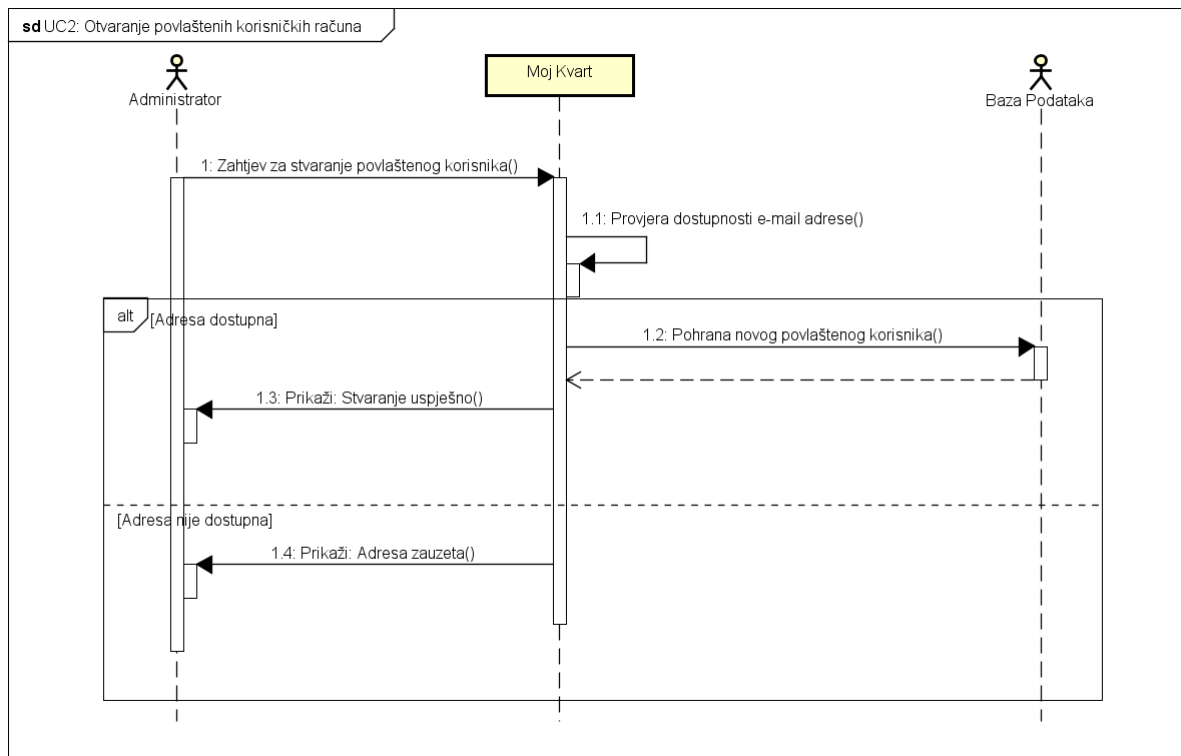

Slika 5: Dijagram obrazaca uporabe - Rad sa četvrtima

Sekvencijski dijagrami

UC2: Otvaranje povlaštenih korisničkih računa

Povlašteni korisnički račun može otvoriti samo administrator. Administrator šalje zahtjev za stvaranje povlaštenog korisničkog računa s odgovarajućim podacima aplikaciji "Moj Kvar" koja zatim provjerava dostupnost e-mail adrese. U slučaju da e-mail adresa nije dostupna, aplikacija administratoru prikazuje odgovarajuću poruku i time je završena radnja. Ukoliko je e-mail adresa dostupna, aplikacija šalje bazi podataka zahtjev za pohranom te dobiva njen odgovor o uspješnosti pohrane. Pohranom u bazu podataka je račun otvoren te se administratoru ispisuje poruka o uspjehu otvaranja računa.

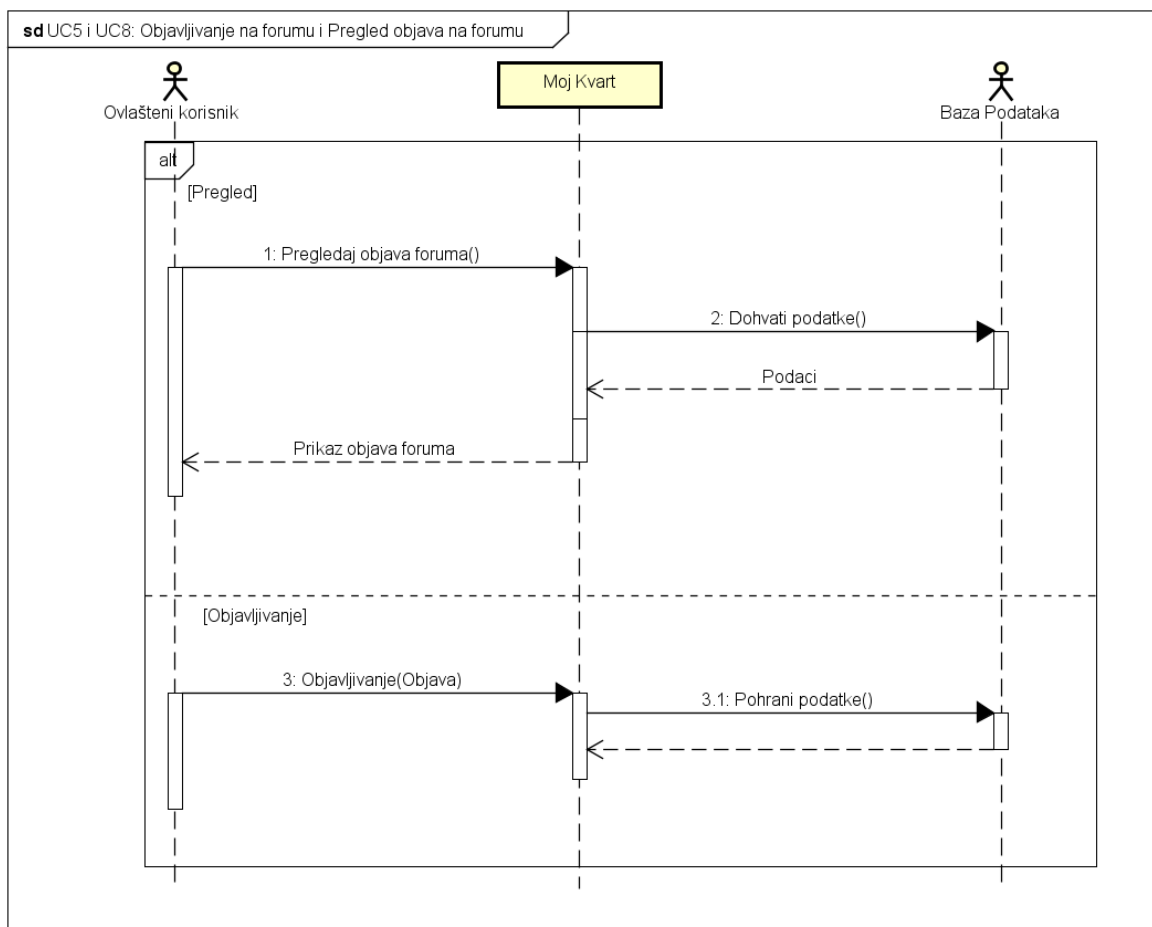

Slika 6: UC2: Otvaranje povlaštenih korisničkih računa

UC5 i UC8: Objavljivanje na forumu i Pregled objava na forumu

Korisnik pregledava forum posredno putem aplikacije koja dohvaća podatke iz baze podataka - odabirom teme šalje zahtjev aplikaciji koja šalje zahtjev za dohvat podataka bazi podataka. Na sličan način i objavljuje - unosi tekst objave kojeg

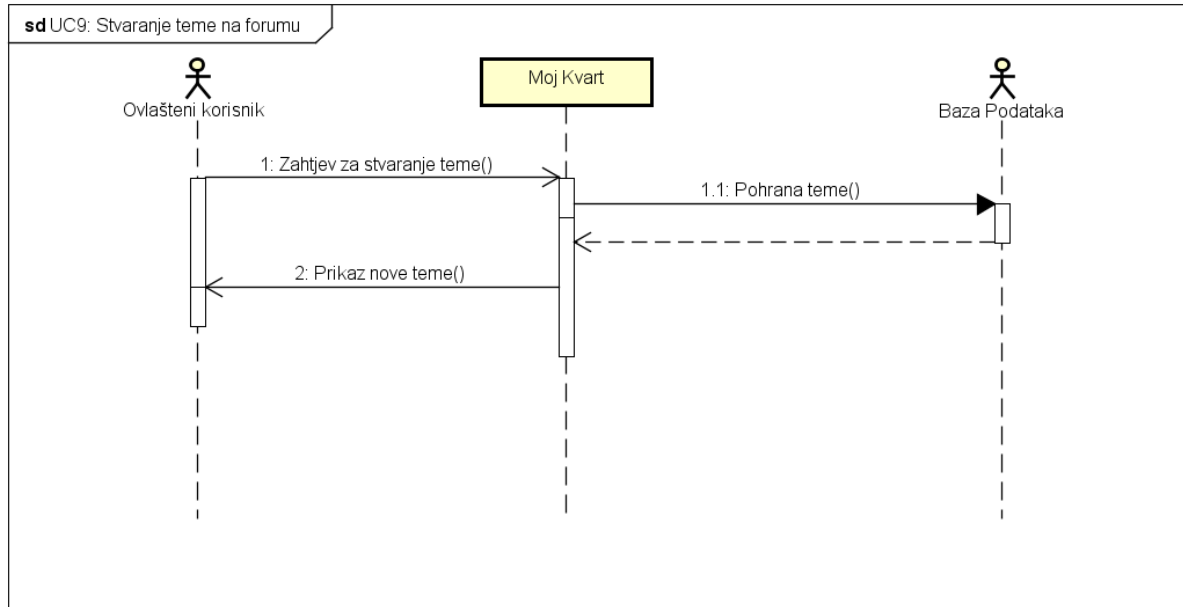
zahtjevom šalje aplikaciji te ona zatim šalje zahtjev za pohranom podatka bazi podataka.

Slika 7: UC5 i UC8: Objavljivanje na forumu i Pregled objava na forumu

UC9: Stvaranje teme na forumu

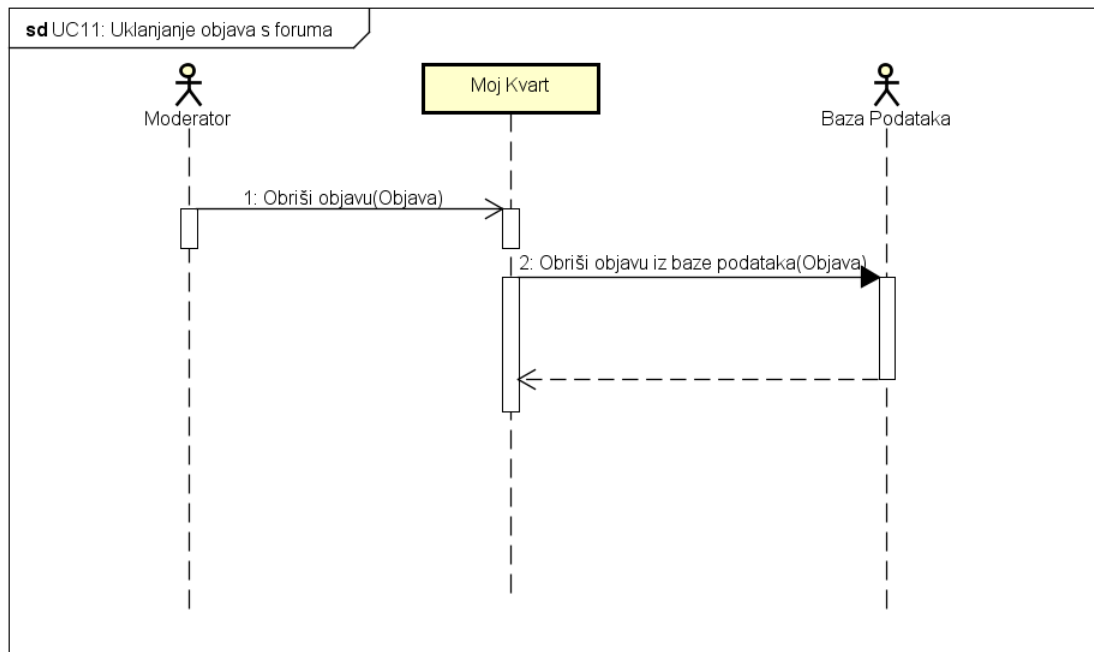
Korisnik odabire stvaranje nove teme te unosi ime nove teme - taj zahtjev se šalje aplikaciji koja pohranjuje novu temu u bazu podataka. Aplikacija nakon uspješnog stvaranja nove teme korisniku istu i prikazuje.

Slika 8: UC9: Stvaranje teme na forumu

UC11: Uklanjanje objava s foruma

Moderator može obrisati objavu s foruma odabirom brisanja čime se šalje zahtjev aplikaciji koja zatim šalje zahtjev bazi podataka za uklanjanje odgovarajućih podataka.

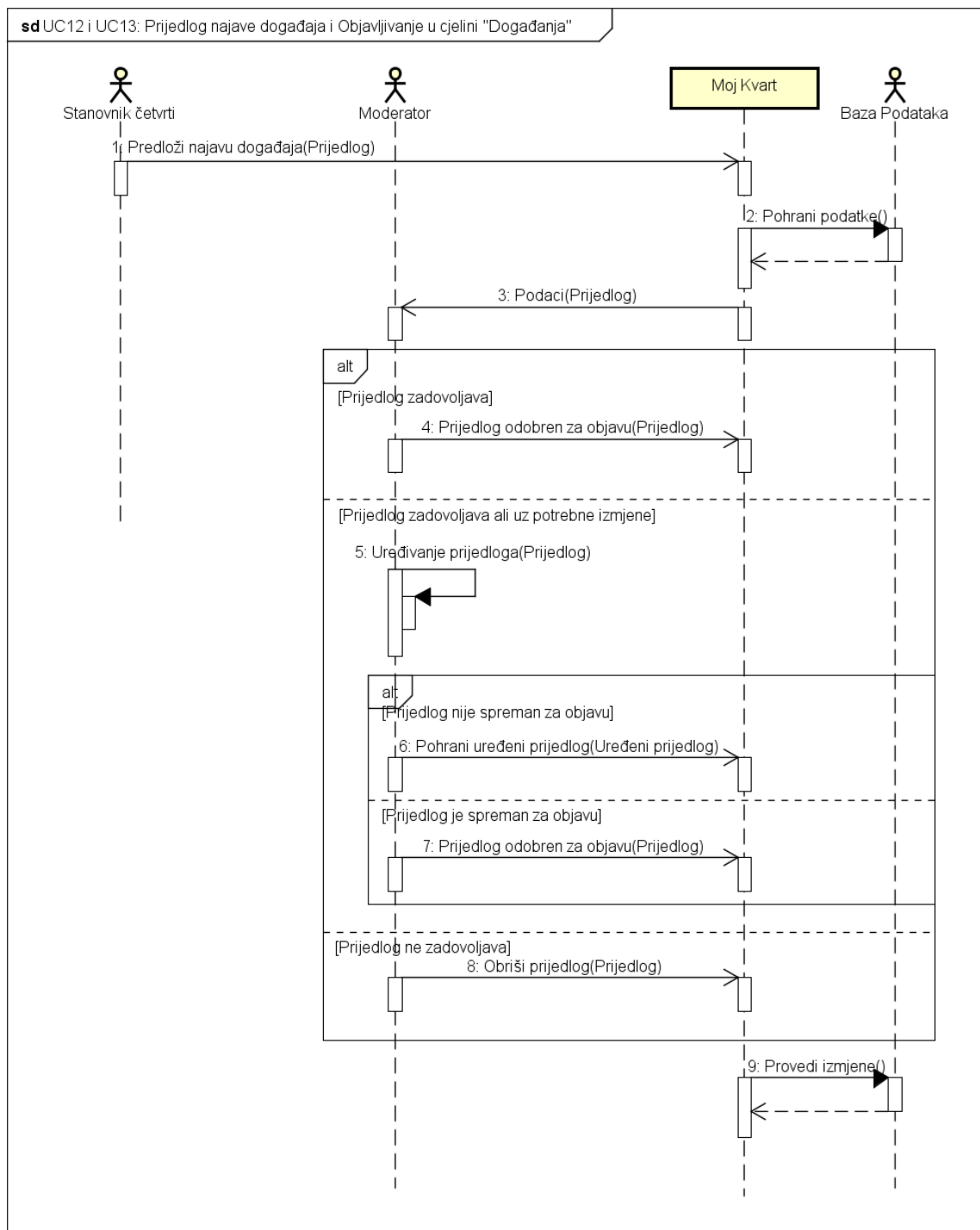

Slika 9: UC11: Uklanjanje objava s foruma

UC12 i UC13: Prijedlog najave događanja i Objavljivanje u cjelini "Događanja"

Stanovnik četvrti šalje aplikaciji zahtjev za predlaganjem najave događanja s odgovarajućim podacima. Aplikacija pohranjuje primljene podatke u bazu podataka te ispisa prijedlog moderatoru koji odlučuje želi li prijedlog odobriti, dodatno urediti ili odbiti. U slučaju dodatnog uređivanja, uređeni prijedlog može dobiti ili pohraniti za daljnje uređivanje te se aplikaciji time šalje odgovarajući zahtjev kao i u slučaju

inicijalnog prihvatanja ili odbijanja. Aplikacija na temelju odgovora moderatora obavlja odgovarajuće izmjene u bazi podataka.

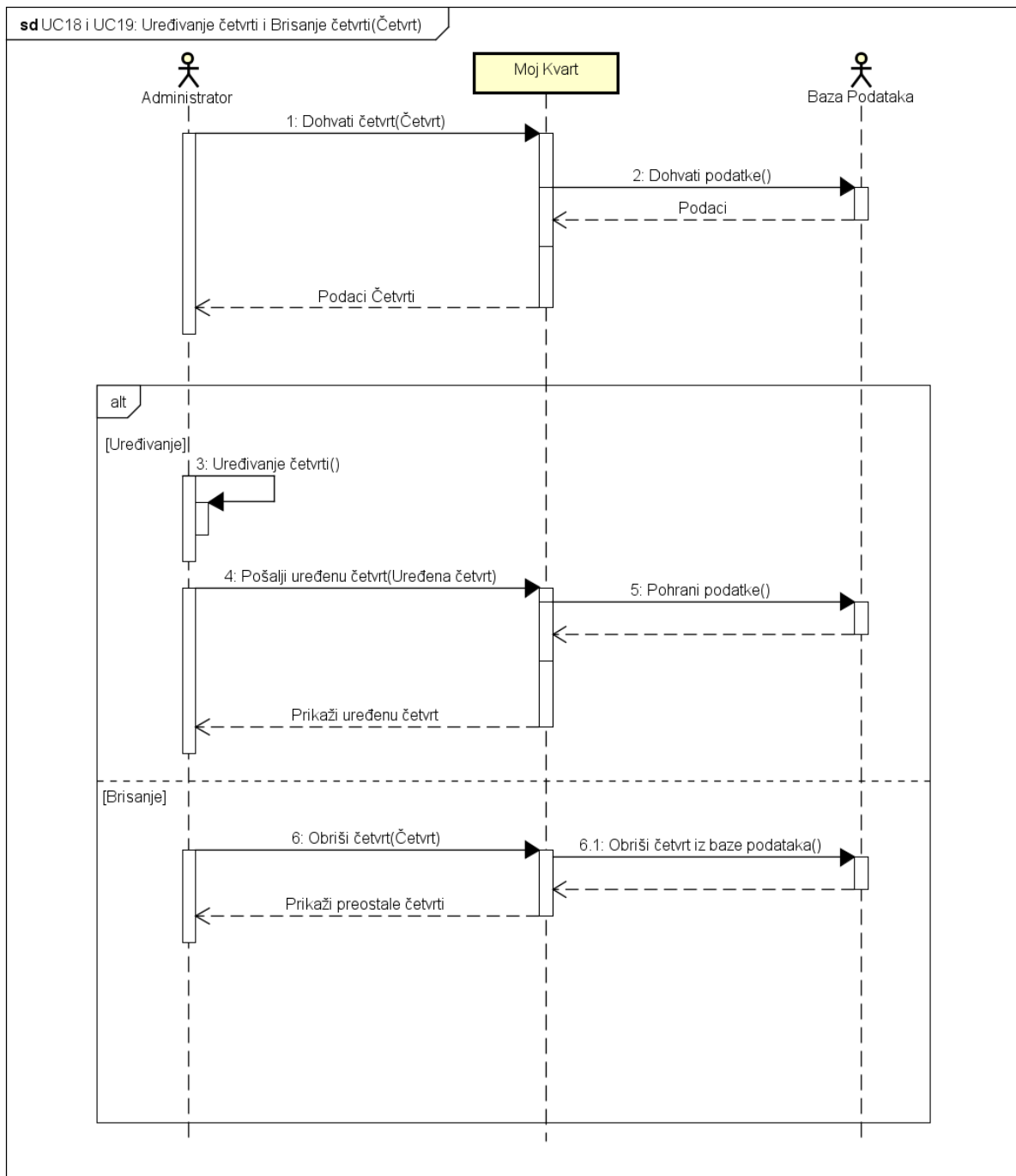

Slika 10: UC12 i UC13: Prijedlog najave događaja i Objavljivanje u cjelini "Događanja"

UC18 i UC19: Uređivanje četvrti i brisanje četvrti

Administrator aplikaciji šalje zahtjev za dohvaćanjem željene četvrti. Aplikacija dohvaća željenu četvrt te prikazuje njene podatke administratoru. Administrator može urediti ili u potpunosti obrisati dohvaćenu četvrt. Dohvaćenoj četvrti može vršiti

izmjene tako da dodaje ulice koje joj pripadaju nakon čega šalje zahtjev aplikaciji koja pohranjuje promjene u bazu podataka. Odabirom brisanja se šalje zahtjev aplikaciji koja zatim uklanja podatke te četvrti iz baze podataka.

Slika 11: UC18 i UC19: Uređivanje četvrti i Brisanje četvrti

5. Ostali zahtjevi

- Korisničko sučelje mora biti oblikovano u skladu sa standardnim hrvatskim jezikom
- Sustav mora podržavati hrvatske diakritičke znakove
- Sustav mora omogućiti paralelni rad više korisnika
- Vrijeme odziva u normalnim uvjetima ne smije biti veće od 10 sekundi
- Korisniku je ograničen broj znakova koje može unijeti u interakciji s pojedinim segmentima aplikacije
- Eventualne korisničke greške ne smiju utjecati na rad sustava i na stanje baze podataka
- Korisnik mora biti obaviješten o eventualnom neispravnom korištenju sustava
- Podaci se od poslužitelja do klijenta moraju prenositi protokolom HTTPS
- Korisničke lozinke ne smiju biti spremljene u bazu podataka kao jednostavan tekst, već se za njihovo šifriranje mora koristiti BCrypt funkcija za računanje sažetka
- Korisnik/gost ne smije imati uvid u dijelove sustava za koje nema ovlasti
- Web-aplikacija mora biti napisana koristeći se objektno orijentiranim jezikom
- Web-aplikacija i pripadna dokumentacija moraju biti u cijelosti dovršene do siječnja 2019. godine

6. Arhitektura i dizajn sustava

6.1. Svrha, opći prioriteti i skica sustava

Razvoj programskog produkta se sastoji od četiri generičke aktivnosti: specifikacija, razvoj i oblikovanje, validacija te evaluacija. Fazi razvoja i oblikovanja kao prva, odnosno, početna aktivnost pripada izbor i oblikovanje arhitekture. Arhitektura sustava podrazumijeva osnovna pravila stvaranja i strukturiranja cijelog sistema te je ona, kada je jednom osmišljena i provedena, nešto što se ne može tek tako mijenjati pa je zbog toga prije same implementacije potrebno arhitekturi pridati mnogo pažnje i vremena.

Pravilan odabir arhitekture ima niz prednosti, od kojih su samo neke niža cijena razvoja i održavanja programskog produkta, ponovna uporaba, veća razumljivost te uočavanje i analiza ranih pogrešaka u oblikovanju. Iz navedenih razloga je vidljivo da je odabir arhitekture ključan za razvoj programskog produkta pa je u svrhu izrade web aplikacije čija će implementacija biti opisana u kasnijim poglavljima odabrana objektno orijentirana arhitektura.

Osnovni elementi koje svaka objektno orijentirana arhitektura uključuje su:

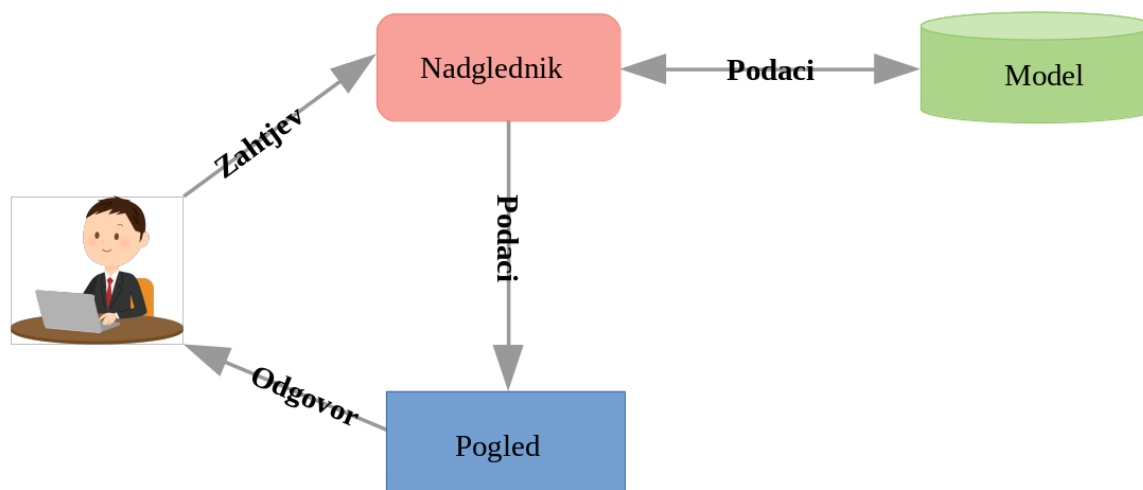
- **Objekt** (*engl. Object*) – osnovna jedinica, primjerak razreda. U objektno orijentiranoj paradigmi teži se uporabi članskih atributa. Isto tako metode pripadaju nekom konkretnom razredu.
- **Učahurivanje** (*engl. Encapsulation*) – ili enkapsulacija. Pošto ne postoje globalne varijable, pristup varijablama razreda je moguć jedino preko neke metode iz te klase. Time je onemogućeno nepredviđeno mijenjanja parametara.
- **Nasljeđivanje** (*engl. Inheritance*) – razredi mogu naslijediti svojstva svojih roditelja te ih nadopuniti svojstvima specifičnim samo za taj razred.
- **Višeobličje** (*engl. Polymorphism*) – mogućnost definiranja metoda istog imena, a različitih parametara.

Objektno orijentirana paradigma općenito je način modeliranja u kojem se svijet promatra kroz objekte. Takav način oblikovanja je već ustaljen u svijetu programiranja, modularan, razumljiv i kod je oblikovan u smislene cjeline koje nazivamo razredima.

Ovaj projekt će prilikom oblikovanja pratiti MVC ("Model-View-Controller", odnosno model – pogled – nadglednik) obrazac, a sam sustav se bazira na arhitekturi klijent – poslužitelj.

Razvoj web aplikacije bit će podijeljen u tri mehanizma:

1. **Model** – objektni model podataka. Služi skladištenju struktura podataka korisničkog sučelja.
2. **View** – prikaz grafičkog korisničkog sučelja.
3. **Controller** – logika interakcije / promjene.

Slika 12: MVC obrazac

Arhitektura sustava ovog projekta sastoji se od:

- Klijentska aplikacija
- Administratorska aplikacija
- Središnji poslužitelj
- Baza podataka

Klijentska aplikacija

Klijentska aplikacija je namijenjena krajnjem korisniku (u vidu ovog projekta to je stanovnik četvrti). Ona nudi grafičko korisničko sučelje koje je razumljivo i intuitivno za korištenje.

Administratorska aplikacija

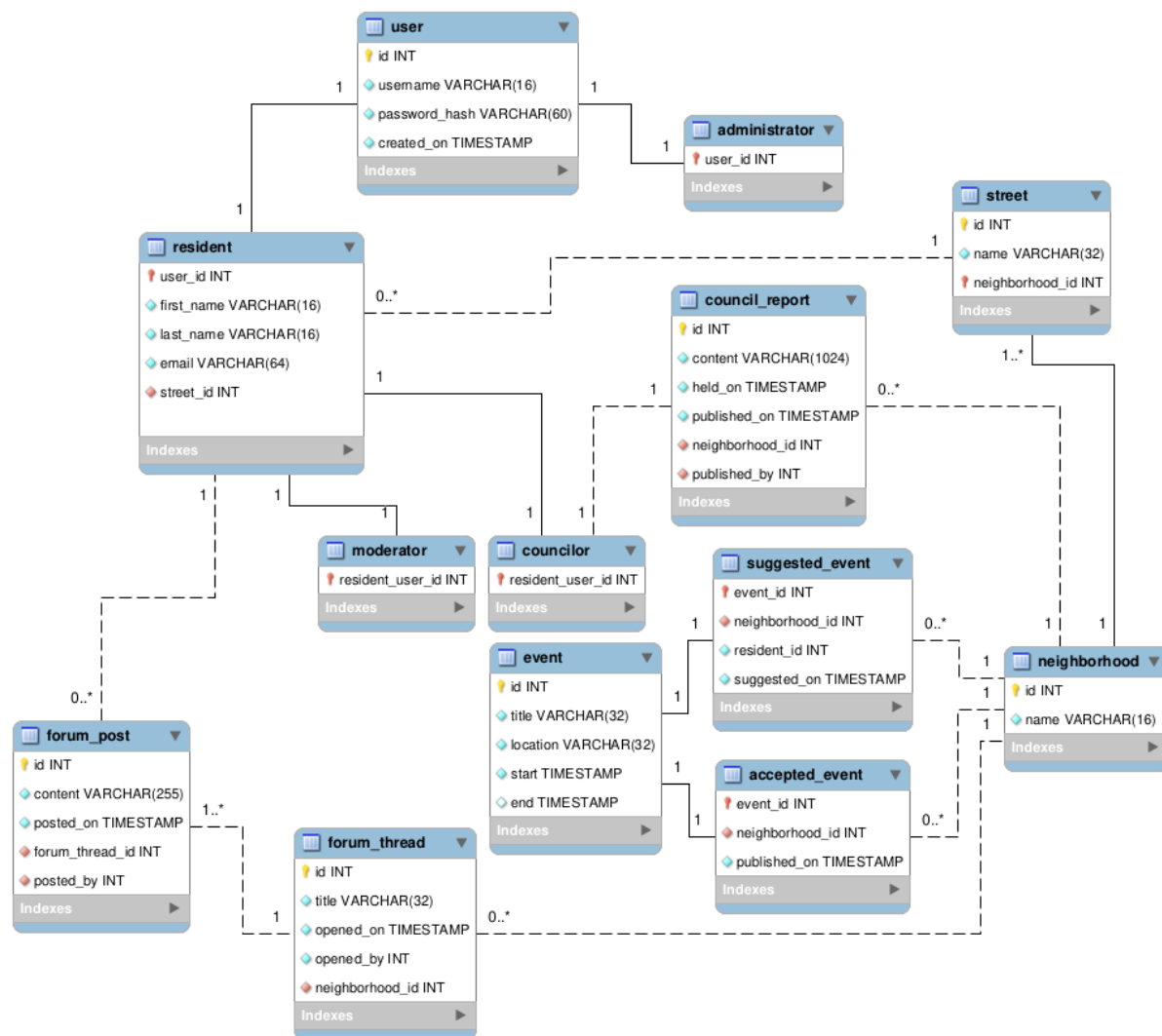
Administrator sustava upravlja računima korisnika, otvara povlaštene račune, definira četvrti i područja koja ona obuhvaćaju. Administrator je neovisan od stanovnika četvrti i ne preuzima njegove uloge te on navedenim ovlastima pristupa preko administratorske aplikacije koja je neovisna o klijentskoj aplikaciji.

Središnji poslužitelj

Središnji poslužitelj vrši obradu zahtjeva klijentske i administratorske aplikacije. Svaki zadatak koji uključuje slanje i primanje podataka komunicira sa središnjim poslužiteljem čiji je zadatak obrada i slanje povratnih informacija klijentu. Središnji poslužitelj pri obavljanju rada komunicira s bazom podataka.

Baza podataka

Baza podataka je važan dio sustava jer su u njoj pohranjeni svi podaci koje koristi web aplikacija. Korištena baza podataka je relacijskog tipa. Takav model organizira podatke u jednu ili više tablica (relacija) između kojih su definirane veze.

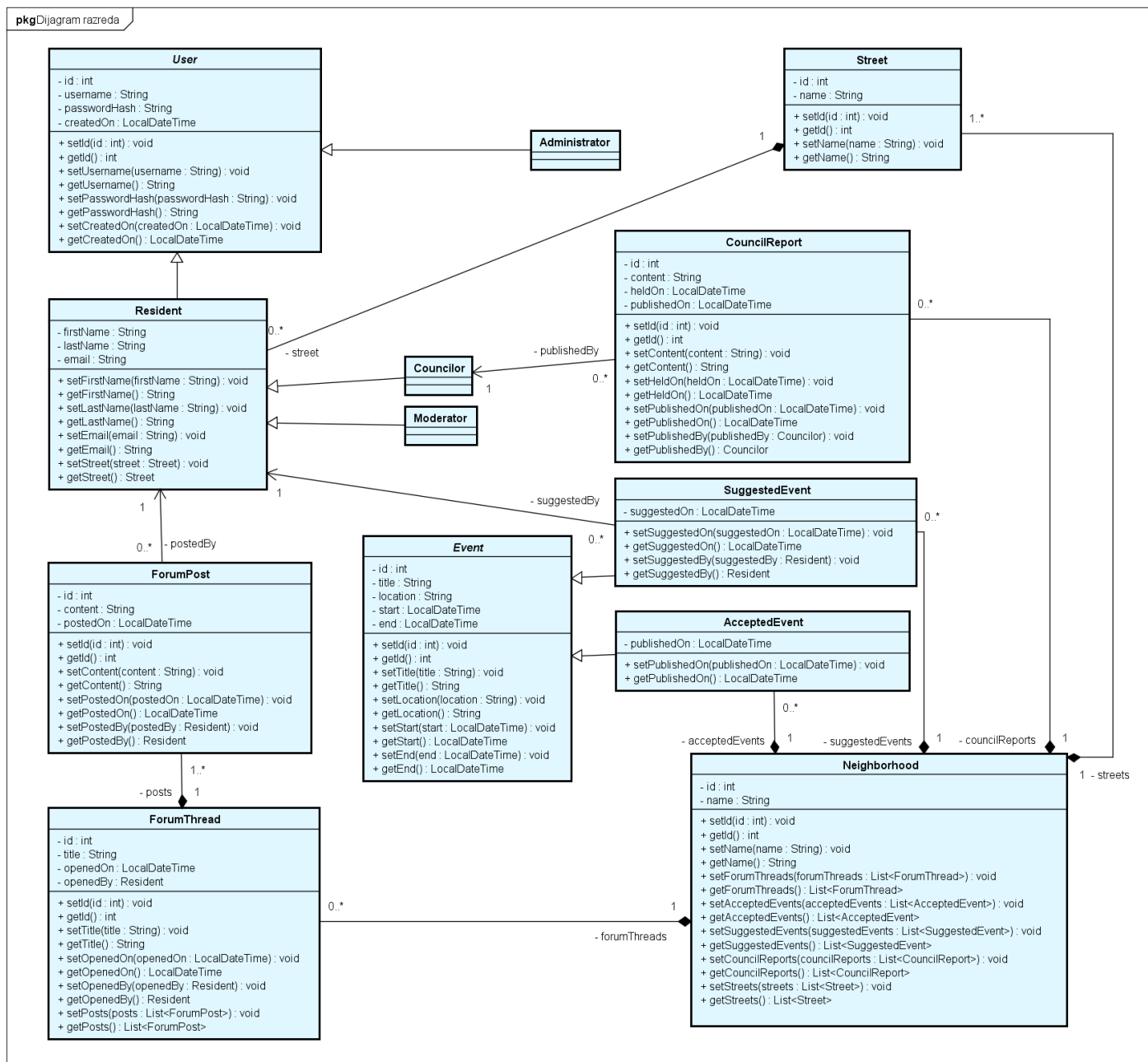

Slika 13: Skica baze podataka

Baza ovog sustava sadrži tablice s navedenim atributima:

- **Korisnik** (*user*)
 - šifra korisnika
 - korisničko ime
 - sažetak lozinke
 - datum kreiranja računa
- **Administrator** (*administrator*)
- **Stanovnik** (*resident*)
 - ime stanovnika
 - prezime stanovnika
 - email adresa stanovnika
 - šifra ulice u kojoj stanovnik živi
- **Moderator** (*moderator*)
- **Vijećnik** (*councilor*)
- **Objava** (*forum_post*)
 - šifra objave
 - sadržaj objave
 - vrijeme objave
 - šifra autora objave
 - šifra teme kojoj objava pripada
- **Tema** (*forum_thread*)
 - šifra teme
 - naslov teme
 - vrijeme otvaranja teme
 - autor teme
 - šifra četvrti za koju je vezana tema
- **Četvrt** (*neighborhood*)
 - šifra četvrti
 - ime četvrti
- **Događaj** (*event*)
 - šifra događaja
 - ime događaja
 - lokacija događaja
 - vrijeme početka događaja
 - vrijeme kraja događaja
 - **Predložen događaj** (*suggested_event*)
 - šifra autora prijedloga događaja
 - vrijeme predlaganja događaja
 - **Prihvaćen događaj** (*accepted_event*)
 - vrijeme prihvaćanja događaja
- **Ulica** (*street*)
 - šifra ulice
 - ime ulice
 - šifra četvrti u kojoj je ulica

6.2. Dijagram razreda s opisom

Slika 14: Dijagram razreda

Razred **User** predstavlja registriranog korisnika. Sadrži korisničko ime, sažetak lozinke i vrijeme otvaranja računa.

Administrator je registrirani korisnik s posebnim ovlastima.

Resident je uobičajeni registrirani korisnik koji stanuje u nekoj četvrti. Sadrži puno ime, e-mail adresu i ulicu u kojoj stanuje.

Resident može dodatno biti **Councilor** (vijećnik četvrti) ili **Moderator**.

Razred **Street** predstavlja imenovanu ulicu, a **Neighborhood** skup ulica, odnosno imenovanu četvrt.

Neighborhood sadrži kolekcije instanci razreda **ForumThread** (tema na forumu), **AcceptedEvent** (prihvaćeni događaj), **SuggestedEvent** (predloženi događaj) i **CouncilReport** (izvješće vijeća četvrti).

ForumThread sadrži naslov, trenutak otvaranja i stanovnika (**Resident**) koji ju je otvorio te se sastoji od više postova na forumu (**ForumPost**).

ForumPost sadrži tekst objave i vrijeme objave.

Razred **Event** predstavlja općenite informacije o nekom događaju, a sadrži naslov, lokaciju, trenutak početka i trenutak završetka (koji može biti i nepoznat).

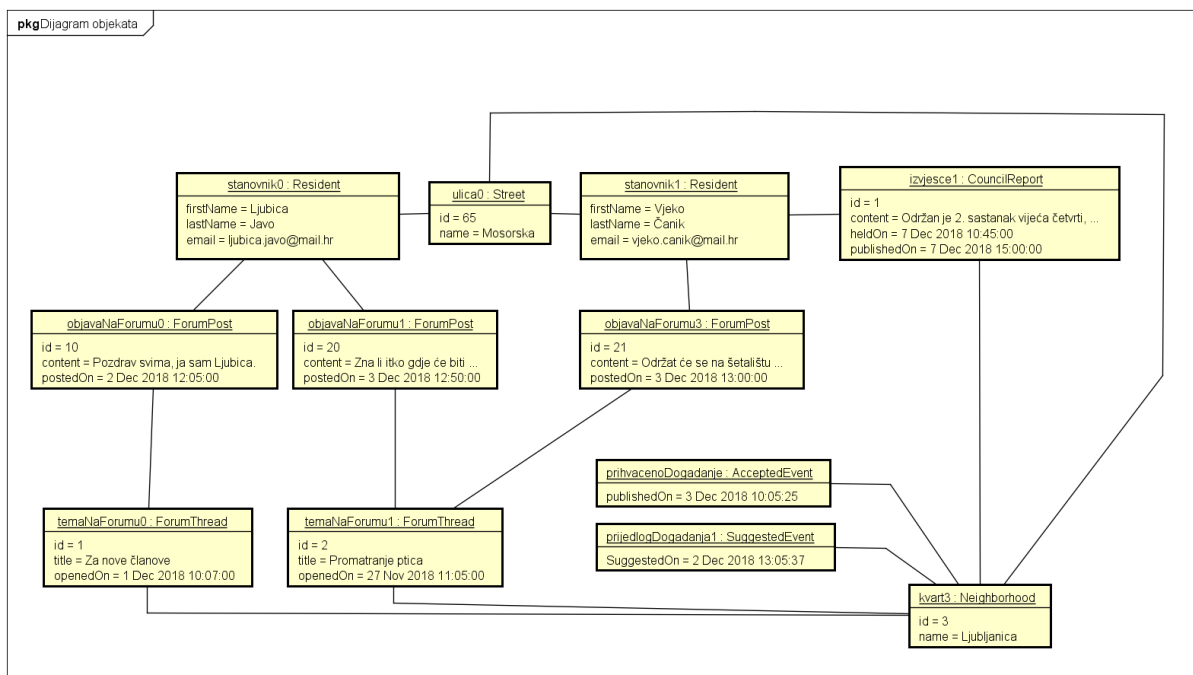
SuggestedEvent je **Event** kojeg je neki stanovnik predložio. Osim reference na tog stanovnika (**Resident**), sadrži i trenutak kad ga je predložio.

AcceptedEvent je **Event** koji je prihvaćen i objavljen. Sadrži trenutak objavljivanja.

CouncilReport predstavlja izvješće s vijeća četvrti. Sadrži tekst izvješća, vrijeme održavanja, vrijeme objavljivanja i referencu na vijećnika (**Councilor**) koji ga je objavio.

6.3. Dijagram objekata

Sljedeći dijagram objekata prikazuje djelomično stanje sustava nastalo registracijom i radnjama dvaju korisnika - redovnog stanovnika i vijećnika. Oba korisnika su ostavili objave na forumu. Dodatno, vijećnik je objavio izvješće vijeća četvrti, a redovni stanovnik predložio dva događanja od kojih je jedno prihvaćeno.

Slika 15: Dijagram objekata

6.4. Ostali UML dijagrami

Ovdje počinju sadržaji Revizije 2.

U ovom potpoglavlju potrebno je uvrstiti dodatna četiri dijagrama koji prikazuju arhitekturu sustava i to: komunikacijski dijagram, dijagram stanja, dijagram aktivnosti i dijagram komponenti. Potrebno je dati barem po jedan primjerak svakog od dijagrama. Potrebno je da svaki od dijagrama prikazuje (jedan) bitan dio funkcionalnosti sustava. Dijagram komponenti treba prikazivati sve komponente sustava. Prema potrebi, ovdje se mogu dodati i neki dodatni sekvencijski dijagrami za objekte.

7. Implementacija i korisničko sučelje

U ovom poglavlju potrebno je:

dati dijagram razmještaja (deployment dijagram)

navesti koje su tehnologije i alati korišteni u razvoju sustava

dati isječak programskog koda koji implementira neku od temeljnih funkcionalnosti u sustavu

objasniti kako je ispitano implementirano rješenje i pokazati bar 4 ispitna scenarija

dati upute za instalaciju

dati upute za korištenje

7.1. Dijagram razmještaja

Potrebno je umetnuti dijagram razmještaja i po potrebi ga opisati.

7.2. Korištene tehnologije i alati

Navedi sve tehnologije i alate koji su primijenjeni pri izradi projekta te ih ukratko opisati; njihovo značenje i mjesto i način primjene.

7.3. Isječak programskog koda vezan za temeljnu funkcionalnost sustava

U ovom poglavlju potrebno je prikazati isječak programa koji prema mišljenju studenta ostvaruje temeljnu funkcionalnost u sustavu (ili nekom modulu).

7.4. Ispitivanje programskog rješenja

U ovom poglavlju je potrebno opisati provedbu ispitivanja implementiranih funkcionalnosti s prikazom odabira ispitnih slučajeva.

Prilikom prezentacije svojih Ispitnih scenarija (minimalno četiri) studenti trebaju ispitati temeljnu funkcionalnost i rubne uvjete. Poželjno je da se napravi i ispitni slučaj koji koristi funkcionalnosti koje nisu implementirane te da se vidi na koji način sustav reagira kada nešto nije u potpunosti ostvareno. Različiti ulazi za ispitne scenarije trebaju pokrivati temeljnu funkcionalnost nekog modula i nekoliko rubnih uvjeta.

7.5. *Upute za instalaciju*

U ovom poglavlju potrebno je dati upute za instalaciju ostvarenog prototipa.

7.6. *Korisničke upute*

Korisničke upute ovisit će o količini implementirane funkcionalnosti. Očekuje se da upute budu na oko pet A4 stranica koje će dati potpuni opis funkcionalnosti sustava sa stajališta krajnjeg korisnika.

8. Zaključak i budući rad

U ovom poglavlju potrebno je napisati osvrt na vrijeme izrade projektnog zadatka, koji su tehnički izazovi prepoznati, jesu li riješeni ili kako bi mogli biti riješeni, koja su znanja stečena pri izradi projekta, koja bi znanja bila posebno potrebna za brže i kvalitetnije ostvarenje projekta i koje bi bile perspektive za nastavak rada u projektnoj grupi.

9. Popis literature

Popisati sve reference i literaturu koja je pomogla pri ostvarivanju projekta.

- ¹ Oblikovanje programske potpore, FER ZEMRIS, <http://www.fer.hr/predmet/opp>
- ² Oblikovanje programske potpore, FER ZEMRIS, <http://www.zemris.fer.hr/predmeti/opp>
- ³ I. Sommerville, „Software engineering“, 8th ed, Addison Wesley, 2007.
- ⁴ T.C.Lethbridge, R.Langaniere, „Object-Oriented Software Engineering“, 2nd ed. McGraw-Hill, 2005.
- ⁵ Software engineering ,Rutgers University, <http://www.ece.rutgers.edu/~marsic/Teaching/SE>
- ⁶ I. Marsic, „Software engineering book“, Department of Electrical and Computer Engineering, Rutgers University, <http://www.ece.rutgers.edu/~marsic/books/SE>
- ⁷ Concepts: Requirements, http://www.upedu.org/upedu/process/gcncpt/co_req.htm
- ⁸ UML 2 Class Diagram Guidelines, <http://www.agilemodeling.com/style/classDiagram.htm>
- ⁹ Domain Class Diagram Modeling Standards and Guidelines, <http://www.bced.gov.bc.ca/imb/downloads/classdiagramstandards.pdf>
- ¹⁰ Astah Community, <http://astah.net/editions/community/>

Dodatak A: Indeks (slika, dijagrama, tablica, ispisa kôda)

Slike:

Slika 1: Vršni dijagram obrazaca uporabe	14
Slika 2: Dijagram obrazaca uporabe - Rad na forumu	15
Slika 3: Dijagram obrazaca uporabe - cjelina "Događanja"	16
Slika 4: Dijagram obrazaca uporabe - cjelina "Vijeće četvrti"	16
Slika 5: Dijagram obrazaca uporabe - Rad sa četvrtima	17
Slika 6: Otvaranje povlaštenih korisničkih računa	18
Slika 7: Objavljivanje na forumu i Pregled objava na forumu	19
Slika 8: Stvaranje teme na forumu	20
Slika 9: Uklanjanje objava s foruma	21
Slika 10: Prijedlog najave događaja i Objavljivanje u cjelini "Događanja"	22
Slika 11: Uređivanje četvrti i Brisanje četvrti	23
Slika 12: MVC obrazac	26
Slika 13: Skica baze podataka	27
Slika 14: Dijagram razreda	29
Slika 15: Dijagram objekata	31

Dodatak B: Dnevnik sastajanja

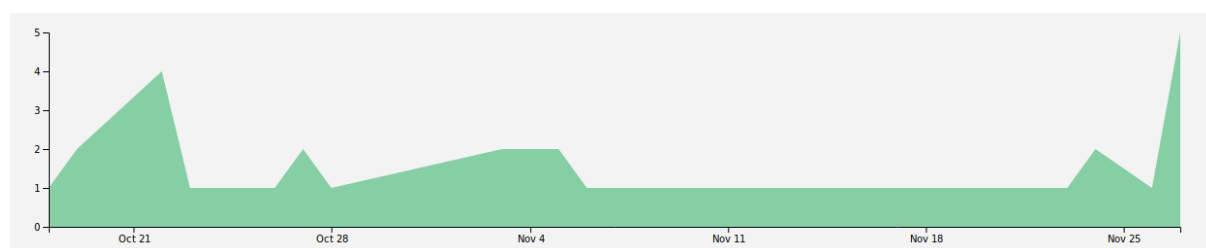
#	Datum	Prisutni	Sadržaj
01	19. listopada 2018.	<ul style="list-style-type: none"> • Mate Gašparini • Nicolas Assouline • Dana Dodigović • David Dukić • Marko Kršić • Marino Kurtović 	<ul style="list-style-type: none"> • Podjela poslova - opis projekta i funkcionalni zahtjevi • Rasprava o odabiru tehnologija
02	23. listopada 2018.	<ul style="list-style-type: none"> • Mate Gašparini • Nicolas Assouline • Dana Dodigović • David Dukić • Marko Kršić • Marino Kurtović 	<ul style="list-style-type: none"> • Provjera točnosti funkcionalnih zahtjeva • Podjela poslova - dijagrami obrazaca uporabe i sekvencijski dijagrami
03	30. listopada 2018.	<ul style="list-style-type: none"> • Mate Gašparini • Marko Kršić • Marino Kurtović 	<ul style="list-style-type: none"> • Provjera točnosti napravljenih dijagrama i eventualni ispravci • Podjela poslova - nefunkcionalni zahtjevi
04	21. studenoga 2018.	<ul style="list-style-type: none"> • Mate Gašparini • Nicolas Assouline • Dana Dodigović • David Dukić • Marko Kršić • Marino Kurtović 	<ul style="list-style-type: none"> • Općenita rasprava o nadolazećoj implementaciji • Podjela poslova - pismeni opis baze, dijagram razreda

Dodatak C: Prikaz aktivnosti grupe

Popis aktivnosti	Mate Gašparini	Nicolas Assouline	Dana Dodigović	David Dukić	Marko Kršić	Marino Kurtović
Upravljanje projektom	100%					
Opis projektnog zadatka			100%			
Rječnik pojmova				100%		
Opis funkcionalnih zahtjeva		25%		25%	25%	25%
Opis ostalih zahtjeva	100%					
Arhitektura i dizajn sustava						
Svrha, opći prioriteti i skica sustava	20%		80%			
Dijagram razreda s opisom	50%		50%			
Dijagram objekata					100%	
Ostali UML dijagrami						
Implementacija i korisničko sučelje						
Dijagram razmještaja						
Korištene tehnologije i alati						
Isječak programskog kôda						
Ispitivanje programskog rješenja						
Upute za instalaciju						
Korisničke upute						
Plan rada						

Pregled rada i stanje ostvarenja						
Zaključak i budući rad	33%			33%		33%
Popis literature						
Dodaci						
Indeks		100%				
Dnevnik sastajanja	100%					

Pregled pohrana kroz vrijeme trajanja projekta (primjer):

Dodatak D: Plan rada / Pregled rada i stanje ostvarenja

Plan rada uključuje implementaciju svih navedenih funkcionalnosti. Potrebno je dobro organizirati vrijeme i nastaviti tempom kojim smo do sada radili. Nastavak rada na projektu sastoji se od izrade i testiranja svih mogućnosti web-aplikacije. Kao i do sada, rad na projektu pratit će vođenje detaljne dokumentacije.